

ЛУГОСАД

ЛУГОСАД
Матеріали до бібліографії

*Сектор поезізнавства
Львівського відділення
Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка
Національної академії наук України*

Серія «ЛУГОСАД»

ЛУГОСАД
Матеріали до біобібліографії

Упорядник – Надія Кафка

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

ББК 84(4Укр)-5
Л87

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України
(протокол №7 від 16 червня 2009 р.)*

Серія «ЛУГОСАД»

ЛУГОСАД займає виняткове місце в українському літературному процесі вже протягом чверті століття. Позиціонуючи себе як явище маргінальне, лугосадівці насправді потрапили до фарватеру літературного процесу зміни епох, створивши прецедент поетичного угруповання із власною естетикою та літературно-мистецькою ідеологією, із власним канонічним корпусом поетичних текстів. У виданні представлено матеріали про літературний гурт ЛУГОСАД. Наведено бібліографічний опис публікацій, що стосуються творчості та діяльності лугосадівців. Статті, хроніка, епістолярій, мемуаристика, документи, іконографія тощо витворюють доволі вичерпне уявлення про ЛУГОСАД, про його місце в літературному процесі, в історії літератури.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1747-3 (серія)
ISBN 978-966-10-1211-9

© Кафка Н., 2011
© Богдан, майнові права, 2011
© Саєнко-Вергун А., художнє оформлення, 2011

ЗМІСТ

<i>Надія Кафка. Феномен поетичного ар'єргарду:</i>	
Творчість літературної групи ЛУГОСАД.....	7
I. БІБЛІОГРАФІЯ	31
1. Поезія	32
1. 1. Спільні книжки	32
1. 2. Спільні публікації в книжкових виданнях	35
1. 3. Спільні публікації в періодиці	35
1. 4. Книжки Івана Лучука	39
1. 5. Окремі публікації Івана Лучука в книжкових виданнях	43
1. 6. Окремі публікації Івана Лучука в періодиці	46
1. 7. Книжки Назара Гончара	49
1. 8. Окремі публікації Назара Гончара в книжкових виданнях	52
1. 9. Окремі публікації Назара Гончара в періодиці	55
1. 10. Книжки Романа Садловського	60
1. 11. Окремі публікації Романа Садловського в книжкових виданнях	60
1. 12. Окремі публікації Романа Садловського в періодиці	61
2. Проза, есеїстика, критика, наука	62
2. 1. Книжки Івана Лучука	62
2. 2. Публікації Івана Лучука в книжкових виданнях	64
2. 3. Публікації Івана Лучука в періодиці	70
2. 4. Публікації Назара Гончара	122
2. 5. Публікація Романа Садловського	124
2. 6. Упорядкування, редагування	124
3. Переклади (з інших мов)	129
3. 1. Переклади поезії	129
3. 2. Переклади прози, драматургії, есеїстики	136
3. 3. Версії, варіації	138
4. Переклади (на інші мови)	140
4. 1. Книжки Назара Гончара	140
4. 2. Спільні публікації	141
4. 3. Окремі публікації	142
5. Паліндромія	148
5. 1. Книжка Івана Лучука	148
5. 2. Книжка Івана Лучука та Назара Гончара	148
5.3. Публікації в книжкових виданнях	149
5.4. Публікації в періодиці	149
6. Візуальна поезія	153
6. 1. Книжки Романа Садловського	153

ЛУГОСАД

6. 2. Окремі публікації в книжкових виданнях	153
6. 3. Окремі публікації в періодиці	155
6. 4. Каталоги виставок.	157
7. Література про ЛУГОСАД і лугосадівців	158
7. 1. Публікації в книжкових виданнях	158
7. 2. Публікації в періодиці	164
II. МАТЕРІАЛИ	177
1. Статті.	178
2. Матеріали конференції до 10-ліття ЛУГОСАДу	211
3. Рецензії на видання “ЛУГОСАД: поетичний ар’єрґард”	227
4. Хронікальні матеріали	263
5. Епістолярій	398
6. Щоденники, мемуари, рефлексії	451
7. Документи	505
7. 1. Літературні документи.	505
7. 2. Офіційні документи	512
8. Біографічні матеріали	514
8. 1. Енциклопедичні статті.	514
8. 2. Автобіографії	520
8. 3. Інтерв’ю	525
9. Поетичні матеріали	570
III. ІКОНОГРАФІЯ	592
1. Фото в книжках	592
2. Фото в періодиці	598
3. Репродукції, колажі	605
Додатки:	609
Appendix–1 (Альманахи ЛУГОСАД I і II)	611
Appendix–2 (Міні-збірки: І. Лучука “Могутні крила”, Н. Гончара “Усміхнений Елегіон”, Р. Садловського “Антологія”)	655
Appendix–3 (Поєми: І. Лучука “Сонети Шекспіра в оригіналі (майже), Н. Гончара “Лаври Петрарки”, Р. Садловського “Двір переддня”)	707
Appendix–4 (Візуальна поезія)	719
Appendix–5 (Графіка, портрети)	740
Алфавітний покажчик поетичних творів	789

ФЕНОМЕН ПОЕТИЧНОГО АР'ЄРГАРДУ: ТВОРЧИСТЬ ЛІТЕРАТУРНОЇ ГРУПИ ЛУГОСАД

Літературна група ЛУГОСАД, до складу якої входять Іван Лучук, Назар Гончар і Роман САДловський, була створена у Львові 1984 року. Поетичний доробок лугосадівців найпоказовіше представлений у *канонічному корпусі* їхніх поетичних текстів – книжковому виданні “ЛУГОСАД: поетичний ар'єргард”. Поза цим канонічним корпусом існує ціла низка різноманітних поетичних публікацій – і окремих книжкових, і в періодиці, і в різних виданнях. Саме сукупність їхніх поетичних текстів і творить *феномен поетичного ар'єргарду*. Методологічною основою творчості ЛУГОСАДу є *концепція поетичного ар'єргарду*, автором якої є літературознавець Тарас Лучук.

ЛУГОСАД займає виняткове місце в українському літературному процесі 80–90-х років минулого століття. Позиціонуючи себе як явище маргінальне, лугосадівці насправді потрапили до фарватеру літературного процесу зміни епох, створивши прецедент поетичного угруповання із власною естетикою та літературно-мистецькою ідеологією, із власним канонічним корпусом поетичних текстів.

ЛУГОСАД в історико-літературному контексті зазвичай розглядають як цілісне явище – у триєдиній сукупності, а не кожного із трьох лугосадівців зокрема. Будь-який більш-менш поважний аналіз розвитку української літератури протягом двох останніх десятиліть ХХ століття і початку століття ХХІ не може обійтися без залучення до розгляду творчості ЛУГОСАДу або принаймні без згадок про нього. Прикладом визнання ЛУГОСАДу може слугувати залучення його поетичної творчості до програм вивчення сучасної української літератури у старших класах середньої школи та вищій школи гуманітарного профілю.

У літературному процесі 80–90-х років минулого століття ЛУГОСАД зайняв своє гідне місце. Властиво, він не лише зайняв своє місце, але й був діяльним співтворцем того літературного процесу. У процесах поетичного розвитку, які відбувалися в Україні напередодні, під час та після “зміни формацій”, тобто в період розпаду радянської імперії та відродження незалежності України, коли замість колоніальної залежності виникла постколоніальна незалежність, ЛУГОСАД був безперечно присутнім. ЛУГОСАД завжди дистанціювався від політики, тому не будемо тут заторкувати постколоніального чи будь-якого іншого засоціологізованого дискурсу, а задовільнимось дискурсом суто літературознавчим, із ухилом до фактографічності, де історія літератури домінуватиме над її теорією.

ЛУГОСАД

Отже, стосовно місця ЛУГОСАДу в сучасному літературному процесі (який прицільно завузимо саме до вісімдесятих-дев'яностих років, бо література початку третього тисячоліття ще не визріла для спеціального розгляду, хоча її творять також і представники попередніх поколінь) слід виокремити два концептуальні підходи – *антологійний* і *груповий*.

Антологійний підхід полягає в тому, що до розгляду залучаються українські поетичні антології, в яких опубліковані твори авторів, які належать до поколінь згаданого двадцятиліття (із можливими відхиленнями хронологічного чи довільного характеру). Взагалі-то, для нормального плину літературного процесу антологій мало б виходити значно більше, проте мусимо задовільнитися тим, що маємо, адже, за великим рахунком, не маємо вагоміших підстав нарікати, бо ж наша сучасна поезія є настільки повнокровоною, що здатна репрезентабельно свідчити про здоровий розвиток національної літератури. Погляньмо на поетичні антології, які вийшли друком не раніше 1990 року: вони або підсумовують попередні доробки, або відображають (бодай вибірково, звичайно) відносно актуальний стан справ. І тоді побачимо – як у цей контекст вписався ЛУГОСАД.

Антологія нової української поезії “Вісімдесятники” в упорядкуванні Ігоря Римарука з’явилася 1990 року. До неї ЛУГОСАД не потрапив з тієї простої причини, що упорядник елементарно не міг мати під руками наявних лугосадівських публікацій, бо їх ще не існувало в природі, принаймні в такому вигляді чи обсязі, який би дав підстави І. Римарукові залучити їх до антології, яка презентувала поетичне покоління вісімдесятих років із деякими ретроспективними апендиксами. Тут не важить навіть чинник книжкових видань, адже, наприклад, вірші *бубабістів* Римарук вибрав для антології з газет (за винятком двох віршів Ю. Андруховича з його збірки “Середмістя”). У ремарці перед біографічними довідками Римарук авансом очистив своє сумління: “Сорок поетів ‘вісімдесятників’, репрезентованих у цій антології, є виразними представниками нової хвилі в українській поезії та розмаїття її стильових пошуків. Звісно ж, цими іменами не вичерпується ‘реєстр’ цікавих поетів, що повноголосо заявили про себе впродовж останнього десятиріччя”. Лугосадівці заявили про себе якраз у вісімдесяти роки, створивши впродовж них свій *канонічний корпус*, але вони не бажали робити це “повноголосо”, тому й не потрапили під палітурки “Вісімдесятників”, хоч і мали на це повне право з погляду вічності.

В антології “Дев’ятдесятники” в упорядкуванні Василя Махна, що вийшла друком 1998 року, лугосадівці представлені трьома окремими добірками, як суверенні автори. Щоправда, в біографічних довідках про кожного з них сказано про їхню приналежність до ЛУГОСАДу. Р. Садловський, зрозуміло, представлений віршами з вісімдесятих років, а от Н. Гончар та І. Лучук – вже творами, написаними в дев’яності. У цій “авторській антології

II. Матеріали

1511. **Назар – Романові** 29.XI.83, Львів

Ги.

Майже non ho capito la tua lettera (італізми – не причина (по-моєму, якщо le canzoni, то malinconiche).

Далі. Копій вже не роблю. І останнього листа свого не пам'ятаю добре. Але пригадую, що питав тебе, як пам'ятаєш ти свої. Якщо відповідь (?) на лист має бути трохи чи зовсім ігноруванням листа, то, може, так має бути.

Про parole ricche e rovere: слова, ясно, багаті, бо мають щось таке, чого, здавалося б, у них не вкладаєш. Але. Мої думки чомусь не влазяться у слова. Щось залишається чи resta fuori.

Щось пригадую і починаю розуміти. Я про кінець мого попереднього листа (без P. S.). Ліпшим, ніж я, бути не можна. Sono il migliore. Sono stupido e felice. До речі, ho comprato la felicità. Знаєш, така canzone gaia, gioconda. А можеш зрозуміти символічно. А можеш не розуміти. Sarà, sarà quel che sarà.

Кусок Назара

P. S. Листа до Івана я трохи розмалював. У цьому не малюю, бо не дуже є місце.

1512. **Іван – Романові** 30.XI.83

Здоров, Роман.

Головне – себе не спустити з водою, а те, що вийшло невдалим, навіть треба нищити к чорту. Сто раз поспробуєш – і, може, тільки раз вдасться, це і буде перша перемога. А за нею підуть ще і ще, і вже менше буде невдач.

Деякі думки про “Мандрівну експедицію”: можна розробити план – що в якому розділі – а потім паралельно ті розділи писати; і ще – треба, щоб не ми розказували про факти, а щоб факти – описані нами – розказали про нас – це вже буде зробити важче, але спробуємо. Ось маєш карту (суцільні спотворення). Спочатку посмійся, а потім закури і подумай.

[малюнок карти Криму]

Іван

1513. **Іван – Назарові** 3.XII.83

Здоров, Назар.

Щасливий, що дурненький – це вже мій неофразеологізм. А, може, це й зовсім не фразеологізм, чорт з ним, але все одно – щасливий, що дурненький. Тільки не ображайся і не кажи: сам ти, Ванька, дурак. Ніхто не знає – що таке щастя, тому я не буду багато про нього говорити.

Задум Незакінченої поеми неможливо реалізувати повністю, на те вона і є – Незакінчена. А на рахунок того, що це власне твій задум – неправда,

5. Епістолярій

бо у кожного є своя Незакінчена поема. Не залежно від заняття, віку, стану, нації і т. д. і т. п. – життя кожної людини це і є – Незакінчена поема. Навіть смерть не є кінцем поеми, бо цього кінця взагалі не існує, як не існує межі всесвіту.

Але існує кінець листа – ось і він.

Іван

1514. *Роман – Назарові* 4.XII.83 р.

Buon giorno!

Якщо зрозумів мого листа як ігнорування, то, може, так має бути. Правда, я вкладав у нього інший зміст: ним хотів покінчити з абстракціями, яких повно у твоїх листах, і перейти до чогось конкретного (до речі, це вже зробив Іван у своїх листах до мене). Отож, зміст мого листа – вказівки на те, про що вартує поговорити. А вийшло – от що, але так має бути, бо ж “думки чомусь не влазяться у слова”*.

Дивуєшся, чому не вживаю італізмів – бо це лист-пояснення, а вони будуть зайві. Дякую за виправлення.

Роман

---

*Гончар Н. Епістолярна спадщина.

1515. *Роман – Іванові* 5.XII.83 р.

[Службная записка] (не звертай уваги)

Здоров!

Цілком згоден з другим абзацом твого листа, бо додумався до такого ж паралельно. Подивився на карту, закурив, подумав і видав ось таку перлину:

ЕПІТАФІЯ В ПАМ'ЯТІ НА МОГИЛІ ПОДОРОЖІ.

*

Триденними сестри її повмирили,
Вона – наймолодша була з-поміж них,
Прожила десь з місяць. Коли поховали,
Зібралися друзі, задумався дехто і стих:
Кілометри в пляшках, кілометри на пляжах,
Кілометри в пісках, кілометри на пляшках...
Що лишилось від неї? – Та кілька лиш метрів,
Те, що бачите зараз, читаючи напис оцей.

***

Земляк 171
Злість 1, 2
Знак води 1, 2, 4, 10, 14
“Зранку виходжу...” 22
Зустріч в дорозі 1, 2
Іграшковий бунт 1, 2, 4, 171, 172, 179, 180
Кожен день 1, 2, 11, 14, 17
“Коли б поверхня моря...” 170
Константа 11
Контрапункт 1, 2, 10, 12
Корона, І 1152
Крокуючий 18
Куля 1143
ЛУГОСАД 1124
Лунатичний березень 1, 2, 171
“Людина ТАК-НІ...” 11
“Ми зібралися тепер...” 18
“минаю пустку неописану...” 1, 2
“Навпомацки розганяєшся...” 1, 2
Навпроти світу 1, 2, 175, 178, 1126
Над землею 1, 2, 10, 23, 178
“На дні лежать...” 11
Непорозуміння 1, 2, 19, 178
Непритомність 1143
“Ніколи вже не бігтимеш...” 1, 2, 3, 4, 5, 10, 179, 180
Ніколи вже не бігтимеш... 1163
Ніколи вже не бігтимеш назустріч 1132
Ніч 1, 2, 171
Осінній пролог 1, 2
“Під пагорбом розкидані вогні...” 1, 2, 23
Подорож до того берега 1, 2, 10, 12, 20, 174, 176
Портрет невідомого 1, 2, 17, 171, 173
Притча 1, 2, 15, 17, 174
Прихід 1, 2, 17, 20, 176, 178, 180
Просто кобіта (паліндром) 1105, 1153
Прощаючись 1, 2, 4, 178
Раки 1148
Рак Ікар 1150
“Розібрав...” 22

Алфавітний покажчик поетичних творів

- “Розмови навколо...” 170
“Розпилював...” 16
Сидять 1141
Сон 10, 11
Сонні сонця 1, 2, 15, 16, 17, 168, 174, 178, 1122
“сонце заходить у спустошене гніздо...” 1, 2, 20
Сонця 1145
“Смуток не знав, що на нього полюють...” 7, 27
Текст 1, 2, 14
Течія 1, 2, 7, 27
“Ти переходиш...” 1, 2, 3, 5, 7
“Тісно думкам...” 1, 2, 8
То ти 1144
Триптих часу, I 1, 2, 171
Триптих часу, II 1, 2, 171
Триптих часу, III 1, 2, 171
“У неділю ввечері в місті...” 1, 2
“Фіолетова ніч – аж за межі відгадок...” 1, 2, 6, 23, 182
Чернетка мого романсу 22, 177, 180
Чорнобілий вірш 1, 2, 4, 23, 178
“Як доторкнутися не знаєш...” 22
“я сам себе вимуштрував...” 21
Ex libris Григорій Сковорода 1154, 1159
Rainis. Кадр

Літературно-художнє видання

ЛУГОСАД
Матеріали до біобібліографії

Упорядник *Надія Кафка*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Борис Щавурський*

Художнє оформлення *Андрія Саєнка-Вергуна*

Комп'ютерне опрацювання художнього оформлення *Ярослава Барни*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Комп'ютерна верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 20.12.2010. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Minion. Умовн. друк. арк. . Умовн. фарбо-відб. .

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

E-mail: publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

ЛУГОСАД. Матеріали до біобібліографії / Упорядник Н. Кафка. —
Л87   Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. — 816 с. —
Серія «ЛУГОСАД».

ISBN 978-966-10-1747-3 (серія)

ISBN 978-966-10-1215-7

ЛУГОСАД займає виняткове місце в українському літературному процесі вже протягом чверті століття. Позиціонуючи себе як явище маргінальне, лугосадівці насправді потрапили до фарватеру літературного процесу зміни епох, створивши прецедент поетичного угруповання із власною естетикою та літературно-мистецькою ідеологією, із власним канонічним корпусом поетичних текстів. У виданні представлено матеріали про літературний гурт ЛУГОСАД. Наведено бібліографічний опис публікацій, що стосуються творчості та діяльності лугосадівців. Статті, хроніка, епістолярій, мемуаристика, документи, іконографія тощо витворюють доволі вичерпне уявлення про ЛУГОСАД, про його місце в літературному процесі, в історії літератури..

БКБ 84(4Укр)-5
УДК 82-1(477)

ISBN 9789661012157

9 789661 012157